



מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ב' באייר התשפ"ו
19 באפריל 2026
שה. 2026-673

לכבוד
מנהלי הגופים המוסדיים

שלום רב,

הנדון: הבהרה לעניין הליך משיכת כספים מקופת גמל

כללי

סעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – **חוק קופות הגמל**), קובע את זכותו של עמית למשוך את כספי החיסכון הפנסיוני שלו, זאת בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף, בתקנות שהוצאו מכוחו, בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, ובתקנוני קרנות הפנסיה וקופות הגמל. כמו כן, בהתאם לסעיף 25(א) לחוק קופות הגמל, זכות זו הינה של העמית בלבד והיא אינה ניתנת להעברה לאחר.

בתקופה האחרונה הולכת וגוברת בשוק החיסכון הפנסיוני תופעה במסגרתה גורמים שונים בשוק, בעלי רישיון ושאינם בעלי רישיון (להלן ביחד – **מייצגים**), פונים לציבור החוסכים הרחב באמצעות פרסומים והודעות טקסט במסגרתם הם מציעים סיוע באיתור ומשיכה של כספי חיסכון פנסיוני. בחינה שנערכה על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – **הרשות**) העלתה כי במרבית המקרים הודעות אלו משדלות את ציבור החוסכים לביצוע משיכה של כספי החיסכון הפנסיוני שלהם תוך מתן הבטחות שונות לביצוע המשיכה גם במצבים בהם משיכה זו אינה עומדת בהוראות הדין.

מעבר לכך שמשיכת כספים מהחיסכון הפנסיוני עומדת בניגוד למטרת החיסכון הפנסיוני ולאינטרס החוסך לשמור את כספי החיסכון הפנסיוני שלו לצורך קבלת קצבה חודשית לאחר הגעתו לגיל פרישה, הרי שמשיכות הכספים המבוצעות על ידי אותם מייצגים, נעשות לעיתים גם מבלי ליידע את העמית אודות תשלום המס המירבי הכרוך בביצוע המשיכה, ומבלי ליידע אותו אודות הפגיעה הבלתי הפיכה הצפויה בחיסכון הפנסיוני שלו עקב המשיכה ובכלל זאת פגיעה בקצבת הזקנה שתשולם לעמית במועד הפרישה, פגיעה בכיסויים הביטוחיים הקיימים לו במוצר הפנסיוני בו הוא חוסך וכיוצא בזה. כל זאת, תוך ביצוע פעולות זיוף מסמכים, התחזות ומרמה על מנת לעקוף את הוראות הדין, התקנונים והפוליסות, ותוך שהם מחתימים את העמיתים על חוזים דרקוניים לתשלום עמלות מופרזות, שאותן יידרשו העמיתים לשלם גם אם לבסוף יבקשו לחזור בהם מפעולת המשיכה לאחר שהבינו את ההשלכות של פעולת המשיכה המבוקשת.

מבירור שערכה הרשות עם הגופים המוסדיים עולה כי ריבוי המקרים בתקופה האחרונה שבהם אותם מייצגים משדלים חוסכים למשוך את כספי החיסכון הפנסיוני שלהם תוך נקיטה בפעולות של התחזות, זיוף ומרמה, דורש מהם כיום לערוך בדיקות נוספות לבדיקת מהימנות הבקשה למשיכת כספים. לאור זאת, מבקשת הרשות להבהיר כעת את הוראות הדין בעניין ביצוע משיכה, על מנת לאפשר לגופים המוסדיים את הזמן הנדרש, בהתחשב בנסיבות הקיימות, לצורך התמודדות עם התופעה.

הבהרה

חובות האמון והזהירות המוטלות על גוף מוסדי מכוח חוק קופות הגמל, הנגזרות מתפקידו, מחייבות אותו להבטיח כי כל פעולה בכספי העמיתים תבוצע על פי בקשתם המפורשת ובהתאם לדין. לשם כך, על הגוף המוסדי לנקוט באמצעים העומדים לרשותו הדרושים לו לצורך בחינת מהימנות הבקשה בהתאם לנסיבות העניין, ובכלל זה לוודא כי הבקשה שהוגשה תקינה, מלאה ובהתאם לדין.

לאור האמור יובהר כי בקשה שלא הושלמו בה כל פרטי המידע הדרושים לגוף המוסדי לבירור זכאות העמית בהתאם לדין, כך, למשל, לצורך אימות המסמכים שצורפו לבקשה, אימות פרטי חשבון הבנק שנמסרו בבקשה לעמית, אימות זהות העמית המבקש וכיוצא בזה, לא תיחשב כבקשה מלאה. לפיכך יובהר כעת כי מניין הימים שנקבע בהוראות הדין לרבות בסעיף 41א לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, בתקנונים ובפוליסות, לפי העניין, לביצוע המשיכה, יחל רק מהמועד שבו התקבלו בידי הגוף המוסדי כלל הפרטים הנדרשים. בהתאם לכך, עיכוב הנובע מהשלמת מידע כאמור לא ייחשב כאי עמידה במועדי המשיכה ולא יחייב את הגוף המוסדי בתשלום ריבית פיגורים לפי הדין. אין בהבהרה זו כדי לגרוע מחובתו של הגוף המוסדי לבצע בתוך מניין הימים את כלל הבדיקות הנדרשות לצורך בחינת הבקשה וביצוע המשיכה, ועניינה של הבהרה זו רק בפרק הזמן הנדרש להשלמת בחינת מהימנות הבקשה.

לצורך השלמת בירור זכאות העמית כאמור לעיל, על הגוף המוסדי לנקוט בהקדם האפשרי אמצעים נאותים, אפקטיביים ומותאמים לנסיבות הבקשה, בהתאם לנוהל עבודה בנושא שיקבע על ידו בהקדם, והכל בכפוף לשיקול דעתו של הגוף המוסדי ובהתייחס לנסיבות הבקשה, כדי לוודא כי הבקשה למשיכת כספים על כל צרופותיה, עומדת בהוראות הדין.

לאור התפתחויות טכנולוגיות, ראו מספר אמצעים שעשויים לשמש לצורך בחינת בקשת המשיכה ואימות הבקשה כאמור:

1. בבקשה למשיכת כספים שלגביה נדרש בהתאם להוראות הדין או התקנון כי ינותקו יחסי עובד ומעסיק בין העמית לבין אותו מעסיק - ביצוע הבדיקה כי אכן נותקו יחסי עובד ומעסיק בין העמית לבין אותו מעסיק יכול להיעשות באמצעות ממשק דיגיטלי ישיר, ככל שקיים, לגוף המוסדי מול המעסיק או מול רשויות המדינה. כך למשל באמצעות דיווח המעסיק על עזיבת עבודה בממשק המעסיקים¹, באמצעות דיווח המעסיק בפורטל המעסיקים, באמצעות אישור עזיבת עבודה המתקבל ישירות מאיש הקשר הקיים למעסיק, אם קיים, מול הגוף המוסדי וכיוצ"ב.

יובהר כי, במצבים שבהם לא קיים ממשק דיגיטלי ישיר כאמור, למשל, במקרה שבו ניתוק יחסי עובד ומעסיק ארע טרם החלת הדיווח בממשק מעסיקים או בפורטל המעסיקים, ביצוע הבדיקה כי אכן נותקו יחסי עובד ומעסיק בין העמית לבין אותו מעסיק יכול להיעשות באמצעות ביצוע בקורות אפקטיביות אחרות כפי שיקבע בנוהל העבודה של הגוף המוסדי.

¹ לעניין ממשק מעסיקים, יובהר כי ביום 26 ביולי 2026 צפוי להתווסף בממשק שדה החובה "הפקדה אחרונה" שבו ידווח המעסיק בגין כל הפקדה האם מדובר בהפקדה אחרונה עקב עזיבת עבודה או פטירת העמית. עד לכניסת השדה האמור לתוקף, ניתן לאמת מול דיווח המעסיק אודות עזיבת עבודה בשדה "סטטוס העובד בחודש המשכורת" בסטטוס 5, 17 או 18.

2. בבקשה למשיכת כספים בפטור ממס במסגרתה הגיש העמית אישור פקיד שומה לזכאות לפטור ממס על משיכת כספים - ביצוע בדיקה כי האישור שהוגש הוא מסמך מהימן. כך, למשל, באמצעות בדיקה בממשק שע"מ של רשות המסים².

בבקשה למשיכת כספים בפטור ממס במסגרתה הגיש העמית טופס 161 (הודעה על פרישה) - ביצוע בדיקה כי הטופס שהוגש הוא מסמך מהימן. כך למשל באמצעות ממשק דיגיטלי ישיר, ככל שקיים, לגוף המוסדי מול המעסיק או מול רשויות המדינה³, באמצעות טופס 161 המתקבל ישירות מאיש הקשר הקיים למעסיק, אם קיים, מול הגוף המוסדי או באמצעות ביצוע בקורות אפקטיביות אחרות כפי שיקבע בנוהל העבודה של הגוף המוסדי.

3. לצורך אימות פרטי חשבון הבנק של העמית שנמסרו בבקשה למשיכת כספים - ביצוע בדיקה כי חשבון הבנק שאליו מופקדים הכספים הנמשכים הינו חשבונו של העמית. כך למשל באמצעות ממשק אד"ב של מס"ב או באמצעות ממשק דיגיטלי ישיר, ככול שקיים לגוף המוסדי מול הבנק שבו מנוהל חשבונו של העמית.

4. בבקשה למשיכת כספים של עמית שנפטר – ביצוע בדיקה כי צו הירושה או צו קיום צוואה שצורף לבקשה הוא מסמך מהימן. כך, למשל, באמצעות בדיקה מול הממשק המקוון של הרשם לענייני ירושה במשרד המשפטים. יובהר כי, במצבים שבהם לא קיים ממשק מקוון כאמור, למשל, במקרה שבו צו הירושה או צו קיום צוואה אינו זמין בממשק, ביצוע הבדיקה למהימנות המסמך שנמסר יכול להיעשות באמצעות ביצוע בקורות אפקטיביות אחרות כפי שיקבע בנוהל העבודה של הגוף המוסדי.

5. הגוף המוסדי ישתמש באמצעים לאימות זהות העמית מבקש הבקשה ולאימות בקשה לעדכון פרטים באזור האישי של העמית, למשל באמצעות פרטי האימות הקיימים בגוף המוסדי, שליחת הודעות לפרטי הקשר של העמית שהגוף המוסדי מחזיק ערב בקשת העדכון וכיוצא בזה.

למען הסר ספק, אין באמור בהבהרה זו כדי למנוע מחברה מנהלת לפעול לעריכת בדיקות נוספות או אחרות בהתאם לשיקול דעתה בנסיבות העניין, לצורך השלמת בירור הזכאות למשיכת הכספים.

בכבוד רב,

עמית גל
הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

² לעניין ממשק שע"מ, נכון להיום משודר בממשק אישור פקיד שומה לעניין משיכת תגמולים (ממשק שע"מ – תאומי מס), ובמהלך שנת 2026 צפוי להתווסף שידור אישור פקיד שומה לעניין משיכת כספים פיצויים (ממשק שע"מ – פיצויים).

³ לעניין ממשק דיגיטלי ישיר מול המעסיקים, יובהר כי עתיד להתווסף בממשק מעסיקים חובה לצרף עותק מטופס 161 בכל מקרה בו יוזן שדה "הפקדה אחרונה" כאמור לעיל.